

DOBRE PRAKTYKI

- najciekawsze przykłady działań sieci agroturystycznej w regionie.

1.Cel:

- przekazanie informacji na temat współpracy właścicieli gospodarstw agroturystycznych.
- opisanie wpływu działań sieci na działalność i rozwój tego segmentu rynku.
- krótka charakterystyka efektów działań związanych z wdrażaniem Lokalnej Strategii Rozwoju na obszarze objętym działaniem Lokalnej Grupy Działania „Puszcza Notecka”.

WSTĘP

Lokalna Grupa Działania (LGD) Stowarzyszenie „Puszcza Notecka” jest współfinansowana przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, w ramach PROW 2007-2013 działania; 431 „Funkcjonowanie LGD” . W Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) przyjętym przez nas celem jest **rozwój społeczno-gospodarczy obszaru w oparciu o wykorzystanie jego potencjału turystycznego.**

Wizja LGD to: **OBSZAR LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA PUSZCZA NOTECKA W ROKU 2015 STANIE SIĘ GŁÓWNYM OŚRODKIEM TURYSTYCZNYM W ZACHODNIEJ CZĘŚCI WIELKOPOLSKI**

Naturalne walory sprzyjające rozwojowi agroturystyki:

Obszar Lokalnej Grupy Działania „Puszcza Notecka” obejmuje 8 gmin: po 4 gminy z powiatu międzychodzkiego (Międzychód, Kwilcz, Chrzypsko Wielkie, Sieraków) oraz powiatu szamotulskiego (Wronki, Ostroróg, gmina miejska Obrzycko oraz gmina wiejska Obrzycko). Liczba ludności LGD to ponad 64 tys. mieszkańców. Wszystkie gminy przynależą administracyjnie do województwa wielkopolskiego, stanowiąc łącznie teren o powierzchni 1 234,87 km². Pod względem geograficznym teren LGD znajduje się w prowincji Nizin Środkowoeuropejskich, w Dzielnicy Gorzowskiej, makroregionie Pojezierze Wielkopolskie. Trzy czwarte obszaru LGD stanowi część obszernego kompleksu leśnego **Puszcza Notecka** (o powierzchni 137 273 ha). Na terenie Pojezierza Międzychodzko - Sierakowskiego znajduje się ponad 120 jezior, w tym dziesięć o powierzchni powyżej 100 ha i dwanaście o powierzchni między 50 a 100 ha – stąd często spotykane określenie tego regionu „**Krainą Stu Jezior**”. Wody powierzchniowe stanowią przede wszystkim rzeki Warta i Noteć. Ponadto występują liczne ciek wodne, zwłaszcza w dolinie zalewowej Warty. Na obszarze Lokalnej Strategii Rozwoju znajdują się parki krajobrazowe i liczne rezerwaty przyrody, objęte m.in. programem Natura 2000.

2.Zakres

- 1. „Dom na wzgórzu” jest pierwszą kwaterą agroturystyczną w Wielkopolsce. Partnerstwo w projektach dotowanych przez UE Niemiec i Austrii zainspirowało do tworzenia pierwszej sieci agroturystycznej w 1996 roku. Aktywne uczestnictwo w programach Unii*

Europejskiej wspierało potencjał do rozwoju sieci : np. „ Międzychodzko-Sierakowski Park Krajobrazowy jako czynnik podnoszący atrakcyjność lokalnej oferty agroturystycznej”; „Wysoka jakość produktu turystycznego szansą rozwoju wsi” . Udział w konkursach ogólnopolskich pod patronatem Ministerstwa Rolnictwa (1. miejsce w konkursie „Zielone lato”, 2. miejsce w konkursie „Regionalny produkt turystyczny”)

- II. **W 1996 roku powstała pierwsza sieć w gminie Międzychód**, działająca jako Koło Międzychód (obejmująca 7 kwater), będąca członkiem Gorzowskiego Stowarzyszenia Agroturystycznego. Koło Międzychód zainicjowało działalność promocyjną poprzez wspólne wydawnictwa i foldery. W roku 2000 powstaje niezależne „Międzychodzkie Stowarzyszenie Agroturystyczne”, zrzeszające 18 gospodarstw agroturystycznych. Zacieśnia się współpraca z Gminą Międzychód, która obejmuje patronatem wydawnictwa, udział w targach i wystawach wspólnie z gminą. Tworzy się również stowarzyszenie zrzeszające kwatery na terenie powiatu szamotulskiego, a więc m.in. gospodarstwa agroturystyczne z gmin Wronki oraz Obrzycko.
- III. **LGD „Puszcza Notecka” diagnozuje oraz wspiera działania sektora agroturystycznego.** W roku 2011 odbyły się spotkania z właścicielami gospodarstw agroturystycznych. Celem spotkań było przygotowanie do aplikowania o dotacje w ramach Różnicowania w kierunku działalności nierolniczej, jak również odbycie szkoleń z zakresu wykorzystania potencjału dziedzictwa kulturowego w budowaniu oferty turystycznej.
- IV. **Badania ankietowe, które w roku 2011 przeprowadziła Lokalna Grupa Działania podczas szkoleń dla gospodarstw agroturystycznych wykazały następujące zależności:**
 - 70% badanych nie uczestniczy w targach oraz w szkoleniach,
 - 10% nigdzie nie promuje swojej działalności,
 - 30% planuje rozszerzenie bazy noclegowej,
 - 50% planuje inwestycje związane z rozwojem działalności np. budowa altanki, wigwamu),
 - lecz 100% zainteresowanych jest wydaniem informatora o działających gospodarstwach ale najlepiej bez udziału własnych środków finansowych.

Powyższe analizy dowodzą, że w wyniku sieciowania działalność jest dość dobrze promowana, jednakże z powodu dużych kosztów oraz tego, iż sieć reprezentuje na targach wszystkich zrzeszonych, tylko 30% gospodarstw uczestniczy samodzielnie w targach. Sprzyjające warunki przyrodniczo – kulturowe oraz popyt na usługi powoduje, że 50% badanych planuje inwestycje poprawiające atrakcyjność oferty, natomiast 70% nie planuje poszerzenia bazy noclegowej.
- V. **Rola wspólnej promocji w zdobywaniu rynku oraz obniżaniu kosztów.** Współpraca gospodarstw agroturystycznych z gminami oraz Lokalną Grupą Działania. Kampanie, szkolenia, festiwale oraz udział w targach: Tour Salon czy Agrotavel Kielce.
- VI. **„Cudze chwalicie swego nie znacie”** - w myśl tej maksymy wszystkie szkolenia, spotkania z władzami gmin, konferencje, Walne Zebrania Członków LGD oraz imprezy odbywają się w gospodarstwach agroturystycznych na obszarze Lokalnej Grupy Działania. Wartością dodaną jest odkrywanie lokalnych zasobów, walorów potraw degustowanych, specjalnych ofert typu przejażdżki konne, gospodarstwa edukacyjne oraz uczenie właścicieli organizowania i obsługi tego rodzaju przedsięwzięć.
- VII. **Przykłady aktywności w korzystaniu z dofinansowania za pośrednictwem LGD „Puszcza Notecka”**

Altanki , foldery , mapy itd. Inspirowanie, pobudzanie, szkolenie, inwestowanie w kapitał społeczny to działania jakimi LGD oraz Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego wspiera aktywność biznesową oraz społeczną regionu.

Przykład:

Pamiętniki Agroturystyki – pionierka tej działalności Jolanta Matalewska, a zarazem prezes Międzychodzkiego Stowarzyszenia Agroturystycznego wspomina swoje działania w Ogólnopolskim Konkursie „Pamiętniki Agroturystyki”, którego organizatorami byli krakowski oddział Centrum Doradztwa Rolniczego, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministerstwo Sportu i Turystyki. Rozdanie nagród nastąpiło 20 kwietnia w Kielcach podczas IV Międzynarodowych Targów Turystyki Wiejskiej i Agroturystyki AGROTRAVEL 2012.

Jolanta Matalewska w Pamiętniku Agroturystyki opisała to, co przez lata wydarzyło się w „Domu na Wzgórzu” w Słodowym Młynie. Całość wspomnień ukaże się w formie książkowej. *Fragmety zaprezentuje podczas konferencji autorka:*

„Nie wiem od czego zacząć moją opowieść, chyba od tego, że Bóg obdarzył mnie tylko jednym dzieckiem. Zawsze chciałam, aby mój dom był pełen gwaru i śmiechu dzieci. Żeby tak się stało zapraszałam dzieci mojego rodzeństwa na wakacje. Michalina nie odczuwała, że jest sama, uczyła się żyć w grupie. Uczyla ją odwagi, wiary w siebie i odpowiedzialności za innych. (...) Widząc ten mój zapal, mąż Jarosław wysłał mnie do Lubniewic na zebranie. Tak się zaczęło, trafiłam na bardzo aktywnych ludzi. Zabraliśmy się do pracy. Byłam pierwszą osobą w powiecie międzychodzkiem, która zajęła się agroturystyką. (...) W moim domu gościłam Andersena, Amerykanina, który uświadomił nam, że do celu dochodzi się etapami i powoli. Wystarczy, że co roku coś kupię do pokoju, może to być lampka nocna, czy lustro. Nie trzeba mieć od razu wszystkiego. Żeby wiedzieć, co potrzebuje turysta w naszym obiekcie, wystarczy się spakować i wprowadzać do każdego pokoju z kolei. Więc co noc spałam w innym pokoju. Pakowałam się i rozpakowywałam. Okazało się, że w pokoju brakuje dodatkowego gniazdka, miejsca na walizkę, krzesła, wieszaka, lustro zawieszane było zbyt wysoko, a łóżko za wąskie. Sama wiedziałam, co uzupełnić, co zmienić. [...]

To trudny i odpowiedzialny zawód. To nie jest hotel, do którego ktoś przyjeżdża, dostaje klucze, otrzymuje informator, menu i koniec – o nie! U nas każdy przybywający chce, aby indywidualnie się nim zająć. Cieszę się jak ludzie wracają. Znaczy to, że im się podoba, że moja praca nie poszła na marne.

Agroturystyka zmieniła całkowicie życie naszej rodziny. Daje nam dużo zadowolenia, nauczyła nas cierpliwości, otwartości do innych ludzi. Wzbogaciła w doświadczenia w różnych dziedzinach, począwszy od ekonomii, a skończywszy na psychologii. W tym się realizujemy, z tego żyjemy – to nasze motto życiowe.”

VIII. **Podsumowanie:**

„Aktywność popłaca, współpraca wzbogaca” - w myśl tego hasła realizujemy szereg działań LGD. Wartością dodaną łączenia działań sieci agroturystycznej, gmin i LGD jest tworzenie oferty odpowiadającej zapotrzebowaniu klientów.

Współpraca uczy kooperacji oraz kształtuje postawę, iż turysta który przebywa na tym terenie nie musi być w moim gospodarstwie aby korzyści odniósł obszar LGD, a zostaną właściwie wykorzystane i rozwinięte:

Walory turystyczne świadczące o atrakcyjności miejsca docelowego (walory przyrodnicze, wypoczynkowe, specjalistyczne czyli możliwość uprawiania turystyki kwalifikowanej).

Infrastruktura i usługi miejsca docelowego (drogi, linie kolejowe, baza noclegowa, baza żywieniowa, oraz transport lokalny).

Dostępność miejsca docelowego (infrastruktura transportowa, trasy komunikacyjne).

Wizerunek miejsca docelowego (opinie osób, jakość usług, media, poczucie bezpieczeństwa).

25.10.2012 r. – KONFERENCJA pt: „Agroturystyka – współpraca w sieci” – Dobre praktyki – najciekawsze przykłady sieci agroturystycznej w regionie

Irena Wojciechowska

Wiceprezes LGD „Puszcza Notecka”, Członek Zarządu „Wielkopolskiej Sieci LGD”, członek Grupy Roboczej ds. Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w Województwie Wielkopolskim